

dring om de, jeg havde nær sagt Intriger, som den Gang fandt Sted. Saa vidt jeg opfattede dem, tilstræbte det forenede Dampskibsselskab at faa denne Route over paa sin Haand og gav Anledning til saadanne Forhandlinger her paa Rigsdagen, at det bragte den daværende Indenrigsminister til at opsigte den Kontrakt med det tyske Postvæsen, som den Gang bestod om denne Routes Drift, og denne Opsigelse havde til Følge, at Preusserne lagde Fingeren paa Bordet og etablerede den Del af Routen, som de efter den Tid have besørget. Jeg tror, at det var et højst uheldigt Skridt, som den Gang skete fra dansk Side men gjort Gerning staa ikke til at ændre. Vi have nu at overveje, om vi skulle fortsætte denne Route eller ikke, men skal den fortsættes, forekommer det mig, at vi maa lægge Vægt paa, at den drives saa økonomisk og saa lidet ufordelagtigt, som det paa nogen Maade er muligt. Jeg kunde gøre en Række Bemærkninger om denne Sags Enkeltheder, men vil dog ikke gøre det i Øjeblikket, da jeg haaber, at Sagen maa blive Genstand for Overvejelse mellem den Minister, som jeg har nævnt, og Finansudvalget.

Endnu ønsker jeg at gøre et Par Bemærkninger af mindre væsentlig Natur, og deriblandt en til den ærede Minister for Kirke- og Undervisningsvæsenet. Jeg lagde Mærke til de Forhandlinger, der i Sommer førtes paa Abnormskolevennernes Møde i Stockholm i Begyndelsen af Juli Maaned, og ganske særlig lagde jeg Mærke til en Udtalelse, der fremkom fra en af Forstanderne for en af vore Anstalter, idet han udtalte sig, med nogen Styrke endogsaa, om, at vi her i Danmark stode tilbage i Retning af de aandssvages Opdragelse paa en saadan Maade, at de kunde gaa ud i Livet og bidrage til deres eget Underhold. Han sagde endogsaa, at Antallet af dem, der kunne ernære sig selv eller yde Bidrag til deres egen Ernæring, vare i de andre nordiske Lande 3 Gange saa stort som i Danmark. Jeg ønskede gerne dette Spørgsmaal gjort til Genstand for Overvejelse, thi uagtet vi have ofret meget paa at oprette Anstalter for disse uheldige i vort Samfund, klages der bestandig over Mangel paa Plads, og kunde der gøres noget, gaas noget videre i den Retning at bringe dem, der vare nogenlunde erhvervsdygtige, tilbage ud i Befolkningen, vilde der jo være vundet ikke saa ganske lidt i flere Henseender derved. Der kom en lille Arbejds-kraft til Befolkningen, der spares Ud-gifter for Staten og Kommunerne osv., og

det vilde være ret hensigtsmæssigt. Der er for Tiden dannet en Forening, der søger at udvikle sig paa en saadan Maade omkring i Landet, søger at brede sig over det hele Land, og som gerne vilde optage Arbejdet for at støtte abnorme af alle Arter omkring i Landet. Ønskeligt vilde det være, om man kunde støtte et Samarbejde mellem en saadan Forening og de forskellige Abnormanstalter, saa at der kunde opnaas Fællesvirksomhed, det vilde aabenbart komme til Nytte. Det er et Spørgsmaal af den Art, som vi her til Lands baade fra Rigsdagens og de forskellige Ministres Side have skænket den højeste Grad af Velvillie og Opmærksomhed, og jeg nævner det kun som noget, jeg paa en Maade er falden over i den senere Tid og derfor kunde ønske at gøre til Genstand for en saadan Bemærkning som den, jeg her har gjort.

Endnu staa der tilbage et enkelt Spørgsmaal, jeg har til Hensigt at omtale. Allerede for en Del Aar tilbage har jeg tilladt mig at nævne det og vilde ogsaa gerne fremdrage det her i Dag. Det er Spørgsmaalet om Forsyningen med Kul. Jeg tænker her nærmest paa Marineministeriet og Ministeriet for offentlige Arbejder. Jeg har næret den Opfattelse, at det vilde være hensigtsmæssigt og maaske fordelagtigt, om disse to Ministerier, der jo i vort Land ere de største Forbrugere af Kul — et Hjælpestof, som vi jo ikke have i vort Land, men skulle hente borte fra — baade for Flaadens Vedkommende og for Jernbanetraffikkens Vedkommende holdt en saa betydelig Forsyning af Kul, at man havde et Aars Forskud, altsaa at der altid var en saadan Forsyning her af Kul, at den kunde række omtrent for 2 Aar. Det vilde i mange Tilfælde være af Betydning, navnlig ogsaa dersom vi skulde komme til at faa gentaget en streng Vinter. Vi huske alle, at da vi havde den sidste strenge Vinter, og Kullene gik med her i Landet, maatte man rekurrere til offentlige Institutioner, og at dette førte til en Fordyring af dette for mange uundværlige Brændselsmiddel. Jeg antager, at det allerede af den Grund kunde være af Betydning. Men dertil kommer jo endvidere, at vi ikke ere Herrer over, om der kommer Ufred i Verden omkring os; ogsaa af den Grund kunde det være af ganske overordentlig Betydning. Vi behøve jo slet ikke at være indblandede i Stridigheder mellem andre, men desuagtet kunne vi blive ramte af den Omstændighed, at vort Land ikke kan opnaa tilstrækkelig For-